

Warszawa, 08/12/2008r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-603857-VI/08/KP

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Cezary Grabarczyk
Minister Infrastruktury

Szanowny Panie Ministrze

Pragnę zasygnalizować Panu Ministrowi problem bezpieczeństwa kierowców na drodze związany z nieprawidłowym funkcjonowaniem urządzeń rejestrujących prędkość oraz z niewłaściwym rozmieszczeniem znaków drogowych, określających dozwoloną prędkość pojazdów.

Błędne rejestrowanie prędkości przez fotoradary może być wynikiem ich nieprawidłowego ustawienia lub wad technicznych tych urządzeń. Skutkiem nieprawidłowych pomiarów prędkości lub jej wadliwej rejestracji przez fotoradary może być karanie za naruszenie dopuszczalnych norm prędkości kierowców, którzy w istocie nie naruszyli dozwolonej prędkości. W skargach, które do mnie wpłynęły obywatele twierdzili, iż urządzenia rejestrujące prędkość kierowców na drodze rejestrowały inne wartości niż prędkość wskazywana na tarczy ich pojazdu.

Kolejnym utrudnieniem wpływającym na obniżenie poczucia bezpieczeństwa kierowców sygnalizowanym przez obywateli jest nieprawidłowe rozmieszczenie znaków drogowych przy drogach, w tym znaków wskazujących lokalizację urządzenia rejestrującego prędkość. Jednocześnie Skarżący informowali o

nieprawidłowym rozmieszczeniu znaków drogowych w strefach poprzedzających miejsce lokalizacji fotoradarów.

Obowiązujące przepisy nie przewidują konieczności okresowego, regularnego przeprowadzania kontroli rozmieszczenia znaków drogowych, ani konieczności okresowej kontroli urządzeń samorejestrujących prędkość kierowców (fotoradarów). Jednocześnie przepisy nie określają trybu zgodnie z którym kierowca, który otrzymał mandat w wyniku kontroli prędkości przeprowadzonej przez urządzenie rejestrujące mógłby skutecznie odwołać się od mandatu, powołując się na nieprawidłowo rozmieszczone znaki drogowe lub nieprawidłową samorejestrację prędkości.

Opisane problemy wskazują na potrzebę przeprowadzenia kontroli urządzeń rejestrujących prędkość kierowców na drodze, a także kontrolę prawidłowości rozmieszczenia znaków drogowych, w szczególności dotyczących ograniczenia prędkości. Kontrola lokalizacji znaków drogowych, wskazujących dopuszczalną prędkość powinna być przeprowadzana w korelacji z kontrolą prędkości zaprogramowanej w fotoradarach.

Zasady oznaczania miejsc, w których zainstalowano urządzenia automatycznie rejestrujące prędkość zostały określone w *rozporządzeniu Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych* (Dz. U. Nr 170 poz. 1393, z późn. zm.), znowelizowanym ostatnio rozporządzeniem z dnia 23 września 2008 r. (Dz. U. Nr 179 poz. 1104). Przepisy rozporządzenia wprowadzają znak pionowy oznaczony jako D-51, informujący o miejscach „automatycznej kontroli prędkości”, w których prędkość jazdy jest kontrolowana i rejestrowana przez fotoradary. Zmiany do rozporządzenia z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych wejdą w życie w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia tekstu nowelizacji, tj. w dniu 9 grudnia 2008 r. Wskazane w rozporządzeniu oznaczenie znakiem D-51 z odpowiednim wyprzedzeniem informuje kierujących o zainstalowanym w pasie drogowym urządzeniu rejestrującym prędkość i zostało uznane przez ustawodawcę jako wystarczające z punktu widzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Kierujący pojazdem, posiadając informacje o ograniczeniu prędkości i jej rejestrowaniu może zmniejszyć prędkość pojazdu w sposób bezpieczny, nie tworzący

zagrożenia bezpieczeństwa dla innych użytkowników dróg. Problem pojawia się w sytuacji, gdy oznaczenie jednym ze znaków wskazujących na występowanie ograniczenia prędkości (np. znakiem D-42 „obszar zabudowany” lub B-33 „ograniczenie prędkości”) zostało umieszczone nieprawidłowo, natomiast przed postawieniem fotoradaru nie przeprowadzono kontroli rozmieszczenia tych znaków. W takim przypadku kierowca ukarany mandatem za przekroczenie prędkości praktycznie nie ma możliwości wykazania, iż został ukarany niesłusznie. W szczególności, gdy po pewnym czasie od takiego zdarzenia następuje zmiana rozmieszczenia znaków wskazujących na występowanie obszaru ograniczenia prędkości.

Sygnalizowane problemy wpływają pośrednio na bezpieczeństwo użytkowników dróg, ale przede wszystkim narażają kierowców na ponoszenie wszystkich konsekwencji wynikających z naruszenia przepisów ruchu drogowego, takich jak konieczność zapłacenia mandatu, a w przypadku przekroczenia 24 punktów, konieczność poddania się kontrolnemu sprawdzeniu kwalifikacji, co może być wyjątkowo dotkliwą karą w przypadku kierowców posiadających uprawnienia z kilku kategorii. Wykazanie w postępowaniu wyjaśniającym lub przed sądem, iż przyczyną zarejestrowanego przez fotoradary naruszenia ograniczeń prędkości było w istocie nieprawidłowe funkcjonowanie urządzenia rejestrującego prędkość lub nieprawidłowe rozmieszczenie znaków drogowych jest w praktyce niemożliwe.

Biorąc pod uwagę sygnalizowane w skargach obywateli trudności kierowców, działając na podstawie art. 16 ust. 1 oraz art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147) zwracam do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zbadanie zasygnalizowanego problemu i poinformowanie o zajęтым stanowisku.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich